

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. de heer drs. M.J. van Rijn, staatssecretaris
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum	6 augustus 2014	Contact	dhr. drs. M. (Martijn) Koot
Ons kenmerk	20140731MK	Telefoon	030 - 27 39 687
Bijlage(n)		E-mail	mkoot@vgn.nl
Onderwerp	Opbrengst VGN-Meldpunt HLZ		

Geachte heer Van Rijn,

Door middel van deze brief vraagt de VGN uw aandacht voor de gevolgen van de transitie langdurige zorg voor de gehandicaptenzorg. De VGN ontvangt signalen van leden over hoge kortingen, onduidelijkheden en tijdsdruk die ons zorgen baren. Zorgen over de continuïteit van zorg voor onze cliënten, over de gevolgen voor de medewerkers en soms ook over het voortbestaan van leden. Gezien ons gezamenlijk belang bij een goede en zorgvuldige transitie willen wij deze signalen persoonlijk met u bespreken in het bestuurlijk overleg HLZ van 5 september a.s. Ter voorbereiding daarop vernemen we graag vóór die tijd al een reactie van u.

Werkafspraken HLZ

Eerder dit jaar hebben we intensief met u van gedachten gewisseld over de hervorming langdurige zorg en wat er nodig is om deze hervorming verantwoord te laten plaatsvinden. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in werkafspraken met u en andere bij de transitie betrokken partijen en in uw brief specifiek gericht aan de VGN van 18 maart 2014. U besteedt in deze brief onder meer aandacht aan overgangsrecht, bovenregionale voorzieningen en de verdere uitwerking van de Wlz. Aan het eind van de brief verzoekt u ons om elkaar goed op de hoogte te houden van wensen en zorgen, zodat we daaraan gezamenlijk het hoofd kunnen bieden.

We zijn inmiddels een aantal maanden verder, de Wmo en Jeugdwet zijn aangenomen en de hervorming is een nieuwe fase ingegaan. Gemeenten en zorgkantoren zijn bezig met de concrete invoering per 1-2015 voor de domeinen Jeugdwet, Wmo en Wlz/AWBZ. Onze leden wijzen erop dat dit lang niet overal gaat zoals verwacht kon worden op basis van de werkafspraken en/of uw toezeggingen aan de Kamer. We hebben ook de brief gelezen die u op 17 juli van Actiz-voorzitter Van Montfort heeft ontvangen en herkennen het beeld dat daaruit naar voren komt.

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht
Postbus 413
3500 AK Utrecht

www.vgn.nl
E info@vgn.nl
T 030 27 39 300
F 030 27 39 387

IBAN NL91RABO0331021005
BIC RABONL24
BTWnr: 80.47.42.534.B.01
KvK Utrecht 404.83210

-2-

Signalen uit ons meldpunt

De VGN heeft een ruim een maand geleden het Meldpunt HLZ geopend op haar website. Op dat meldpunt hebben we inmiddels 70 meldingen van 29 instellingen ontvangen. We verwachten dat dit aantal nog zal toenemen als meer gemeenten duidelijkheid over hun inkoopplannen geven. De meldingen hebben betrekking op verschillende deelthema's van de transitie. Onderstaand vindt u een samenvatting van de belangrijkste meldingen.

Zachte landing in de Wmo?

Uit de meldingen die wij ontvingen in de categorie "Wmo zorginkoop" maken wij op dat veel van onze leden weinig merken van een zachte landing in de Wmo. In verschillende regio's worden zij geconfronteerd met hoge kortingen tussen de 25% en 67%. In de eerste zestig meldingen noemen instellingen 33 gemeenten (Albrandswaard, Apeldoorn, Arnhem, Den Haag, Drechtsteden, Haarlem, 's-Hertogenbosch, Ridderkerk, acht Gelderse gemeenten, dertien gemeenten in Noordoost/Noordwest Friesland en vier gemeenten in de regio Eemland).

Aan de meldingen valt op dat gemeenten verwachten dat dezelfde zorg met dezelfde kwaliteit wordt geleverd voor een veel lager tarief. De onderbouwing van de kortingen die gemeenten hanteren, is vaak erg ondoorzichtig en niet gerelateerd aan een reële kostprijs, zoals de Wmo2015 voorschrijft. Er ontbreken inzichten in de doelgroepen en kwaliteitskaders. De prijsonderhandeling wordt op verschillende plaatsen in het land negatief beïnvloed door een mede door u betaald KPMG-onderzoek, waarover we inmiddels gelukkig wel aanvullende afspraken hebben kunnen maken met VNG en het Platform Directeuren Sociale Pijler. Meerdere instellingen melden dat gemeenten onjuist omgaan met het overgangsrecht, dat wil zeggen: er wordt geen onderscheid gemaakt tussen nieuwe en bestaande cliënten.

Voorts melden aanbieders dat gemeenten zich onvoldoende bewust zijn van de impact die veranderingen hebben op speciale doelgroepen, zoals mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel. Dit is juist één van de groepen waar bijzondere aandacht voor zou zijn volgens uw brief van 18 maart en volgens de werkafspraken.

Logeren voor volwassenen in de Wmo

Logeren is een belangrijke vorm van respijtzorg waardoor ouders en familieleden tijdelijk worden ontlast. Thuiswonende cliënten met een beperking van 18 jaar of ouder die qua zorgzwaarte straks onder de Wmo 2015 vallen, moeten bij gemeenten aankloppen voor logeren in een logeerhuis. Meerdere leden hebben ons laten weten dat gemeenten zich niet bewust zijn van het integrale pakket aan zorg dat onderdeel is van het logeren. In de huidige onderhandeling met zorgaanbieders willen deze gemeenten bij logeerhuizen alleen het logeerbed inkopen en niet de zorg en begeleiding die nodig is tijdens het logeren. Zij verwijzen voor de begeleiding door naar de nieuwe aanspraak wijkverpleging in de Zvw, maar deze vergoedt straks alleen verpleging en de meer medisch gerichte persoonlijke verzorging (oproepbare zorg indien nodig). De begeleiding en de (handen-op-de-rug) persoonlijke verzorging voor

-3-

mensen met een verstandelijke beperking vallen straks onder de Wmo 2015 en moeten door gemeenten worden ingekocht. Wij doen een dringend beroep op u om deze patstelling te doorbreken.

Extra kortingen in de Wmo als gevolg van PGB-overgangsrecht

We hebben signalen van leden ontvangen dat gemeenten extra korten op de Wmo-tarieven met als motivatie dat men niet op de PGB budgetten/tarieven van bestaande cliënten kan korten. Indien er in een gemeente veel cliënten met een PGB zijn kan dit een forse extra korting op de tarieven voor de naturazorg betekenen, bovenop de gemiddelde taakstelling van 11% voor 2015. De VGN beschouwt het PGB als een zeer waardevol onderdeel van de langdurige zorg, maar hecht ook aan gelijke behandeling van cliënten. Als gemeenten extra korten om deze reden gaat het overgangsrecht voor de ene groep (PGB) ten koste van dat voor de andere groep (natura).

Vroegtijdig voorschot in de Wlz/AWBZ

In de meldingen over de 'Zorginkoop Langdurige Zorg' zien wij dat zorgkantoren in hun beleid een voorschot nemen op toekomstige ontwikkelingen. Ze houden zich daarbij niet aan afspraken over bestaande cliënten ("nu binnen is blijvend binnen") en voeren hoge kortingen in tarief en/of volume door, terwijl de ontwikkeling van de contracteerruimte daarvoor geen aanleiding geeft. Zo worden door CZ forse kortingen doorgevoerd in het aantal in te kopen ZZP plaatsen (ruim 5% van het totaal en 20% bij de lage ZZPs), waardoor de bekostiging van de zorg voor een deel van de cliënten die nu al bij instellingen wonen niet geborgd is. Ook is er een zorgkantoor dat zorgaanbieders een tariefskorting geeft als niet 20% van de cliënten met een lage ZZP zorg via een VPT krijgt. Daarnaast geven aanbieders aan dat de zorgkantoren bepaalde zorg niet willen inkopen. Bijvoorbeeld extramurale behandeling voor verblijfsgeïndiceerden die hun zorg in functies en klassen afnemen en ZZP VG 4 voor kinderen.

Zorgkantoren stellen ook onredelijke nieuwe eisen. Bijvoorbeeld een VOG-verklaring van de rechtspersoon, zonder dat er voldoende tijd is om dit document aan te vragen. Een specifiek knelpunt in de zorginkoop heeft betrekking op de extramurale zorg aan kinderen en jongeren met ernstige verstandelijke of meervoudige beperkingen die met intensieve zorg en ondersteuning thuis kunnen (blijven) wonen. Hierover hebben we u, samen met cliëntenorganisatie Ieder(in), op 30 juli een separate brief gestuurd.

Naast de meldingen constateren wij dat er, ondanks regelmatig aandringen op actie vanuit de VGN, nog geen plan voor een eenvoudiger Wlz voor onze sector is, dat volgens de gezamenlijk gemaakte afspraken op 1 juli 2014 klaar zou zijn. Ook de afspraken rondom de Kwaliteitsagenda (voorjaar 2014) lopen niet zoals gepland. Graag vragen wij uw aandacht hiervoor.

Jeugdwet

Voor veel van onze leden is de implementatie van de nieuwe Jeugdwet een belangrijk deel van de hervorming van de langdurige zorg. De uitkomsten van een enquête

-4-

gehouden door Jeugdzorg Nederland, GGZ Nederland, VOBC en de VGN gaven eerder een beeld voor inkoop van specialistische jeugdhulp dat lijkt op het beeld dat we in deze brief over de Wmo2015 schetsen. Over deze inkoop hebben wij al op 24 juni een dringend beroep op u en uw collega staatssecretaris Teeven gedaan door middel van een gezamenlijke brief met bovengenoemde partijen. Ook hebben wij uw aandacht gevraagd voor de specifieke problematiek rondom de KDC's. Over deze problematiek wordt inmiddels aan een impactanalyse gewerkt.

Arbeidsmarkteffect

De arbeidsmarkt is een terugkerend thema in de meldingen. Nu zorgkantoren voorsorten op toekomstige bezuinigingen in de WLZ, halen ze de hieraan verbonden arbeidsmarkteffecten naar voren. Deze vallen dan samen met de gevolgen van de Wmo. Dit werkt een ongewenste stapeling van verlies aan arbeidsplaatsen in de hand. Veel beter is om deze arbeidsmarkteffecten uit te faseren. Dit optimaliseert het gebruik van natuurlijk verloop en minimaliseert gedwongen ontslagen. De melders kwamen met het dringende verzoek aan VWS om hierop te sturen. De VGN gaat de komende periode bij leden opvragen wat de werkelijke gevolgen voor de arbeidsplaatsen in onze sector zijn. We zullen u over het resultaat daarvan informeren tijdens het bestuurlijk overleg van 5 september a.s.

Administratieve lasten

Een algemene klacht van onze leden is dat de HLZ tot een aanzienlijke toename van de administratieve lasten leidt. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over de gegevens die gemeenten opvragen en aanvullende inhoudelijke voorwaarden die worden gesteld, zoals extra uitvragen bovenop het jaardocument, cliëntgegevens en dubbele uitvragen van zowel regio als gemeenten. Tijdens de aanbestedingen wordt heel veel opgevraagd, vaak per gemeente verschillend. Soms moeten onze leden ook informatie aanleveren die al beschikbaar is in het overheidsdomein.

Onze conclusie

Door middel van deze brief hebben we uw aandacht gevraagd voor signalen van onze leden over de contractering in de Wmo, Wlz en Jeugdwet. Het is een tussenstand, we zullen u op de hoogte houden van nieuwe meldingen. Graag vernemen we van u welke acties u gaat ondernemen om de in deze brief geschetste problemen aan te pakken.

Tijdens het bestuurlijk overleg van 5 september a.s. komen we hier graag op terug, maar het heeft sterk onze voorkeur al eerder een reactie van uw kant te vernemen.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. H.M. (Heleen) Dupuis
Voorzitter